

Könyvismertető

ANNUS SÁNDOR:

A MAGYARORSZÁGI PAPIRIPAR ÖSSZEFOGLALÓ TÖRTÉNETE 1530–2010

Persovits József

„A magyarországi papírkészítés, papírgyártás összefoglaló jelleggel megírt története közel – lehet, hogy éppen – 500 évet átfogó, de nem részletes, mindenre kiterjedő írás. A főbb eseményeket, történéseket, anyagokat, eszközöket, a készítésben, gyártásban elsősorban részt vevő személyeket és a befolyásoló körülményeket kívánja időrendben összefoglalni.” (Részlet az Előszóból)

A könyv szerzője *Annus Sándor*, több mint hatvanéves hazai és nemzetközi papíripari tapasztalattal a háta mögött, nagy ívű szakmai művel jelentkezett. Impozánsan precíz pontossággal megírt kiadvánnyal találkozunk, amelyben a „fehér művészet” mentén kalauzolja az olvasót a szerző, a középkortól évszázadokon keresztül egészen napjainkig.

A könyv három fő fejezetben tárgyalja a hazai papíripar történetét. A *papírkészítés kora* fejezetben a korai időszakról, az ezeréves évek elején, Lőcsén létesített első magyarországi papírmalomról, a klasszikus kézi merítésű papírkészítésről, annak eszközeiről, a papír – korabeli terminológia szerint papiros – összetételéről, a gyártás helyére utaló vízjelekről esik szó. Elénk rajzolódik a kép a papírmalmokban dolgozók napi munkájáról, életkörülményeiről, a bérekről, az örökletes szokásokról, az inasból papírkészítő legénnyé, majd a mesterré válás feltételeiről, annak útjáról. Érdekes korabeli történelmi vonatkozások egészítik ki a technikai és technológiai fejlődés menetének bemutatását, valamint megismerheti az olvasó a ma már nem használatos bála, rizsma, konc mennyiségeket, azok összefüggéseit

is. Adatokkal találkozunk, ennek ellenére nem unalmas számhalmazok, információk tömkelege zúdul ránk. Például olvashatunk arról, hogy az 1600-as években a Felvidéken Szepes, Sáros, Pozsony, Bars, Turóc, Abaúj, Gömör vármegyékben, valamint Erdélyben Alsó Fehér, Szeben és Torda vármegyékben alapított 28 papírmalom működött; és arról is, hogy az 1700-as években újabb 103 papírmalmot alapítottak Magyarországon. Mindemellett felsorolja a szerző az alapító családok és személyek, a papírmalom-tulajdonosok és a papírkészítők nevét, mindezek év számmal pontosítva.

Önálló fejezetet képez *A papírgyártás időszaka*, amely az 1890-es évektől számítható. Ez már tisztán a papírgyárak termelésén alapuló ipari korszak Magyarországon. A huszadik század eleji papíripari fejlődésnek (92 rostanyag-, papír- és papírtermék gyár üzemel 9500 fővel) az első világháborút követő trianoni békediktátum vetett véget, mivel a kétharmadnyi területét elvesztett országban mindössze két papírgyár maradt. A két világháború közötti időszak újrakezdését, majd az 1948. évi államosítás utáni nyolc papírgyárral induló szocialista időszakot, a Papíripari Vállalat megalakulását, majd az 1989/1990. évi rendszer-
váltás időszakát adatokkal alátámasztva részletesen tárgyalja a szerző. A könyv a papíripar privatizációjának ismertetésével, a huszonegyedik századi, 2010-ig megvalósult biztató fejlesztések ismertetésével zárul.

A kiadványban negyvenhat illusztráció és harminchat táblázat segíti az olvasót a befogadásban.

Optima Téka Kiadó, 2016
Méret: 165 × 238 mm
Terjedelem: 180 oldal,
keménytáblás borító
A mű kiadását a *Hamburger Hungária Kft.* támogatta
Nyomda: Gyomai
Kner Nyomda Zrt.
Ára: 3700 Ft